

**UCHWAŁA NR L/309/17
RADY GMINY WIDAWA**

z dnia 17 listopada 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi na 2018 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 oraz z 2015 r. poz. 1893) i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, poz. 60 i poz. 1458) Rada Gminy Widawa uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi na 2018 r. w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Widawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Widawa, a także poprzez zamieszczenie jej treści na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Ryszard Bruzda

*Załącznik
do Uchwały Nr L/309/17
Rady Gminy Widawa
z dnia 17 listopada 2017 r.*

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I NIKOTYNIZMOWI W GMINIE WIDAWA NA 2018 ROK

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z 2015 r. poz. 1893, M.P. z 2017 r. poz. 181) i ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, poz. 60 i poz. 1458) oraz ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1331) nakładają na gminę obowiązek prowadzenia działań profilaktycznych związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i wyrobów tytoniowych.

Prowadzone przez gminę działania profilaktyczne są zgodne z ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916 oraz z 2016 r. poz. 2003), ustawą z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

Realizacja zadań wyszczególnionych w w/w ustawach prowadzona jest na terenie gminy Widawa zgodnie z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2020 w Gminie Widawa i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi w Gminie Widawa.

Zadania te w szczególności obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy edukacyjnej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i wyrobów tytoniowych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.
3. Podejmowanie działań służących profilaktyce i edukacji, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, związanych z zażywaniem narkotyków i dopalaczy prowadzonej przez instytucje, stowarzyszenia jak i inne osoby prawne i fizyczne.
5. Podejmowanie działań ograniczających dostępność do alkoholu, narkotyków i wyrobów tytoniowych poprzez organizowanie szkoleń profilaktycznych.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY WIDAWA

Zgodnie z zaleceniami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmu powinien być odpowiedzią na problemy lokalne związane ze spożywaniem alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych.

W tym celu w 2017 r. na terenie gminy Widawa zostały przeprowadzone badania w zakresie „Diagnozy stanu uzależnień na terenie Gminy Widawa, której zakres merytoryczny będzie dotyczył uzależnienia od alkoholu, nikotyny, dopalaczy, środków psychoaktywnych, przemocy domowej, przemocy rówieśniczej oraz uzależnień behawioralnych”.

W/w badania zostały przeprowadzone wśród 100 losowo wybranych mieszkańców gminy, 300 uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjalnych i 15 punktów sprzedaży alkoholu. Do sporządzenia diagnozy wykorzystano ponadto informacje Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Gminnego Ośrodka Zdrowia w Widawie oraz Punktu Konsultacyjno – Terapeutycznego w Widawie.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie gminy wyodrębniono kwestie, które wymagają szczególnej uwagi i określonych działań profilaktycznych:

1. Jednym z najważniejszych problemów młodych mieszkańców gminy jest picie alkoholu – do pierwszego kontaktu z alkoholem przyznało się 27% uczniów szkoły podstawowej i 53% gimnazjalistów. Istotnym jest fakt, że już w szkole podstawowej znajdują się osoby deklarujące bieżące picie alkoholu (8%) i przyznające się do incydentów upicia się napojami alkoholowymi. Dodatkowo praktycznie połowa badanej młodzieży (50% uczniów szkoły podstawowej i 40% gimnazjalistów) jest zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów wysokoprocentowych. Jest to alarmujący sygnał, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki wśród młodzieży.

2. Szczególną uwagę należy zwrócić również na fakt, iż część młodych ludzi (42% uczniów szkoły podstawowej i 8% gimnazjalistów) deklaruje, że po raz pierwszy alkohol pili z rodzicami. Dlatego też działania edukacyjne powinny być skierowane także w stronę rodziców.

3. Poważnym problemem pośród młodych mieszkańców gminy stanowią narkotyki. Spora część młodzieży (8% gimnazjalistów i 8% uczniów szkoły podstawowej) ma już za sobą pierwszy kontakt z narkotykami (także po 3% w każdej grupie wiekowej deklarowało, że próbowało dopalaczy). Duża część respondentów przyznała, że miała kontakt z narkotykami w ciągu ostatnich 30 dni. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się choćby z jednorazowym zażywaniem narkotyków, dopalaczy czy paleniem papierosów.

4. Potrzebę edukacji potęguje fakt, iż sama młodzież twierdzi, że ich wiedza na temat narkotyków jest niewystarczająca – takiej odpowiedzi udzieliło 49% uczniów szkoły podstawowej i 50% gimnazjalistów. Ważne jest by w działaniach profilaktycznych uwzględnić nabywanie takich umiejętności jak: asertywność, radzenie sobie z presją grupy, z krytyką ze strony innych bądź wyśmiewaniem się ze strony rówieśników. Poza tym duża część ankietowanych przyznała, że nie rozmawia z rodzicami o zagrożeniach płynących z używania narkotyków, toteż działania profilaktyczne w tym zakresie powinny mieć kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkańców gminy, zwłaszcza rodziców i dzieci.

5. Otrzymane informacje mogą sugerować, że na terenie gminy może być spory dostęp do narkotyków. Młodzież deklaruwała, że spotkała osoby rozprowadzające narkotyki, również na terenie szkoły, poza tym wie, gdzie te narkotyki można nabyć.

6. Istotnym problemem dla młodzieży może być również zjawisko przemocy. Znaczna część respondentów doświadcza w swojej rodzinie takich form przemocy jak: wyzwiska, poniżanie, groźby czy bicie. Znają też w swoim otoczeniu osoby karane fizycznie przez rodziców.

III. PODSTAWOWE STRATEGIE ZMIERZAJĄCE DO REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH

1. udostępnianie pomocy edukacyjnej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ramach działalności punktu konsultacyjno – terapeutycznego znajdującego się w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Widawie,
2. organizowanie spotkań z psychologami i terapeutami dla rodzin dotkniętych uzależnieniem,
3. wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej poprzez rozprowadzanie ulotek i broszur dotyczących uzależnień oraz zjawiska przemocy w rodzinie,
4. motywowanie osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i tytoniu do podjęcia leczenia, współpracy z Poradnią Odwykową w Łasku, Szpitalem w Warcie, kuratorami, Komisariatem Policji w Widawie i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Widawie,
5. współpracowanie z biegłymi sądowymi w zakresie orzecznictwa dot. uzależnień,
6. współdziałanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przemocy w rodzinie,
7. propagowanie informacji w miejscach publicznych (w formie plakatów) na temat choroby alkoholowej oraz uzależnienia od narkotyków i tytoniu oraz możliwościach ich leczenia,
8. edukowanie młodzieży szkolnej w zakresie szkodliwości używania napojów alkoholowych z zaznaczeniem, że piwo to również napój alkoholowy, a także niebezpieczeństw wynikających nawet z jednorazowego zażycia narkotyków,
9. rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dot. alkoholu, narkotyków i tytoniu oraz szkodliwości wpływu na organizm ludzki,
10. organizowanie szkoleń dla młodzieży szkolnej w zakresie działań profilaktycznych uwzględniających nabywanie takich umiejętności jak: asertywność czy radzenie sobie z presją grupy i krytyką innych,
11. prowadzenie pogadanek i szkoleń dla rodziców na zebraniach szkolnych w ramach profilaktycznej działalności informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków i tytoniu,
12. szkolenie kadr medycznych i zespołów interdyscyplinarnych z zakresu alkoholowego zespołu płodowego – FAS,
13. dofinansowanie, koordynacja realizacji programów profilaktycznych w szkołach na terenie gminy oraz współpraca z nimi,
14. finansowanie programów przeciwdziałania przemocy w szkołach realizowanych w szczególności poprzez warsztaty dla dzieci i przedstawienia teatralne,
15. działania zmierzające do budowania prawidłowych relacji między rówieśnikami lub relacji dziecko – rodzic oraz promocja zdrowego stylu życia poprzez dofinansowywanie imprez bezalkoholowych, festynów, zawodów sportowych,
16. propagowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez uaktywnienia działalności klubów i świetlic, zwiększenie zakresu zajęć pozalekcyjnych, zwłaszcza sportowych, w tym finansowanie zakupu sprzętu sportowego, urządzeń sportowych i rekreacyjnych,
17. organizowanie i współfinansowanie lub finansowanie lokalnych imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych propagujących zdrowy styl życia,
18. pomoc w propagowaniu zdrowego spędzania czasu wolnego dla osób wychodzących z uzależnienia oraz ich rodzin,
19. dofinansowanie działalności klubów sportowych oraz świetlic realizujących zadania programowe,

20. prowadzenie zajęć w świetlicach przyszkolnych, wiejskich i świetlicy w Gminnym Ośrodku kultury,

21. objęcie rodzin, w których występują uzależnienia pomocą psychologiczną, materialną i finansową poprzez:

- a) organizowanie pomocy w dożywianiu dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych uzależnieniem,
- b) dofinansowanie wypoczynku dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych,

22. współfinansowanie lub finansowanie wycieczek, obozów i kolonii z programem profilaktycznym skierowanych dla dzieci i młodzieży,

23. wspomaganie działalności grup samopomocowych,

24. wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych, jednostek OSP promujących zdrowy styl życia i abstynencję,

25. wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ramach ustalonego przez Radę Gminy limitu i tylko wówczas, gdy usytuowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych nie będzie naruszać zasad – warunków, określonych przepisami prawa,

26. kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi w placówkach handlowych,

27. eliminowanie przypadków dokonywania zakupów alkoholu przez młodzież i nieletnich poprzez zwiększenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

28. kontrola spożywania alkoholu w miejscach publicznych objętych ustawowym zakazem.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU:

1. Realizatorami Programu są:

- a) Wójt Gminy Widawa,
- b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Widawie,
- c) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie,
- d) Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- e) Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej,
- f) Szkoły z terenu gminy Widawa,
- g) Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Widawie,
- h) Punkt Konsultacyjno – Terapeutyczny w Widawie,
- i) Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Łasku,
- j) Oddział odwykowy szpitala psychiatrycznego w Sieradzu.

2. Program realizowany jest przy współpracy:

- a) Policji,
- b) Parafii Rzymsko – Katolickich,
- c) Innych podmiotów, do których o współpracę w określonej sprawie zwrócą się realizatorzy.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Widawa, a w szczególności:

- 1. Osoby uzależnione od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz nikotyny,
- 2. Dzieci i młodzież szkolna,

3. Rodziny jako jednostki społeczne.

VI. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w ramach swoich obowiązków:

- 1) opiniują i nadzorują wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi,
- 2) opiniują wnioski o wydawanie zezwolenia na sprzedaż bądź podawanie napojów alkoholowych pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Widawa,
- 3) podejmują działania zmierzające do zastosowania leczenia wobec osób uzależnionych.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi odbywa się w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków pozyskanych od innych osób lub instytucji.

2. Poza zadaniami określonymi w Programie, środki o których mowa w pkt 1 mogą być przeznaczone na inwestycje i remonty obiektów, związanych z realizacją Programu oraz zatrudnienie kadry niezbędnej do jego realizacji.

3. Decyzję o przeznaczeniu środków na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Nikotynizmowi podejmuje Wójt Gminy na podstawie preliminarza wydatków opracowanego przez Gminną Komisję RPA.

4. Za udział członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w posiedzeniu i pracy polegającej na reprezentowaniu GKRPA w rozprawie sądowej o objęcie przymusowym leczeniem odwykowym przysługuje wynagrodzenie w wysokości 120 zł, Zastępcy Przewodniczącego - wynagrodzenie w wysokości 180 zł natomiast Przewodniczącemu komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł.

5. Wydatki za poniesione koszty podróży służbowych – delegacje członków komisji realizowane są ze środków budżetu przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w niniejszym Programie.

6. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie stwierdzonej obecności na posiedzeniu poprzez złożenie podpisu lub reprezentowania Komisji na rozprawie sądowej.

7. Członkowi komisji przysługuje tylko jedno wynagrodzenie w danym dniu, niezależnie od liczby posiedzeń, czy innych czynności związanych z zakresem zadań Komisji.

8. Komisja opracowuje i przedkłada do zatwierdzenia Wójtowi Gminy plan pracy oraz sprawozdanie ze swej działalności.